

זי:

עין משפט
ר מצוה

קפא א מ"י פ"א מה' :
סנהדרין ה' :
קפא ב מ"י פ"א מה' :
קפא ג מ"י פ"א מה' :
דעת הלכה ט:

רבינו הנגאל

ומה נחש שממית ומרבה
טובאה טהור שרץ שאינו
סמית לא כל שכן שיהיה
טהור. ודחינן ולא היא
ההם בני נחש סמית קרן
בעלמא הוא כגון אדם
שהיה קרן ומת ובי סמית
שהיה ומת וטמא הקרן:
אמר רב כל מי שאין בה
אבר וכל מי שטמא אין
מטיבין ואי מטהרין
בביתר הוי בה ג' ובימה
הוי בה ד' ר' אליעזר ור'
יהושע ור' עקיבא ושמעון
היהוה דר' לפרעה בקרקע
ואוחבין עליה דרב אמי
כי עיר טיה בה ב' חכמים
לדבר ד' והתנאי שלישי
הכמה רביעית אין למעלה
הימנה כלומר ג' חכמה
בעין ופריך רב דאמר אין
היא תנא והתנאי שיהיה
הכמה שלישי אין
למעלה הימנה. למידין
לפני חכמים לוי מר. פ'י
דנין פוקס שמטמא חילוקו
בין לפני חכמים שם. וכן
רבותיה שבבבל. וכן כולם
אלו הן דנין לפני חכמים.
שמעון בן עזאי ושמעון בן
זוהר ור' חנניא ור' חנניא
ב' חכמי רב נחמן בר
יצחק סופין אף שמעון בן
ננס בחיוריהו רבוחיני
שבבבל רב ושמואל
רביהו שפאיי ר' אבא
ר' יהודה גלגא קרנא דייני א"י
ר' אמר ר' אבי ר' יחי
דפומבדיתא רב פפא ר'
שמואל דייני נהדרתא רב
אורא בר פנמיט' סבי רסורא
רב הונא רב סורא. (טו)
דפומבדיתא ר' (יהודה)
ורב עזאי תרפי
דפומבדיתא עיפא ורבימי
ובני רחבא אמוראי
דפומבדיתא רבה ר' יוסף
אמוראי נהדרתא רב יוסף
והרבאלא מתו דמי רב
רבימי אמר בי רב רב
המונא אמר במעורבא ר'
ירמיה שלחו מתם ר' יוסי
ר' חנינא ואסיקא שלחו
מתם ר' אלעזר מחיבו
עלה (בפעורא) ר' יוסי
כרי חנינא: כמה יאה
כרי ותתא ראה
לסנהדרין קרב ופשיטין
דנין קרב כנגד סנהדרין
קטנה של כ"ג בני שורות
של כ"ג בכל שורה נכסות
סנהדרין קטנה ובי שורות
ג' ר' ועשרה בטלנין בבית
הכנסת הוי קרב ושני
סופרין ושני חונין ושני
בעלי דינן ושני עדים ובי
הומיין ובי זוממי וזוממין
הוי י"ב ק"ב נמצאו ק"ד
התפס עליהן ר' שבת ורופא
ואוכלי ובלבד וסמלד
תינוקות הוי מאה ועשרים
דנתיא כל עיר שאין בה
עשרה דברים הללו אין
ת"ח רשאי לדור בתוכה
ב"ד מבין וחוכשין וקופה
של צדקה נגבית בני
ומתחלקת בני ובית
הכנסת ובית המרחץ ובית
הטאט ושבת ורופא ואומן
ולבלד וסמלד תינוקות מסוס ר' עקיבא אמר אף פירוח פני סמאירין העינים. ר' נחמיה

ק"ו לא מיתוקם אלא לענין מגע וקשה על פירוש רבינו תם דלא
אשכחן אותה דרשה כמורת כהנים (ב) שמעתי נחש ומכל הולך על
גחון ועוד דבהירא ממעט מקרא כמורת כהנים שכן מטומאה משא
דבעי למילף שיטמא כמשה מק"ו דכמה שאינו מטמא כנגע
כעדה עומם כמשה וקאמרין אמר
קרא אותם אומם כמשה ואין שרצים
כמשה וכו' מילתא דלמיא כק"ו טרח
וכתב לה קרא מ"מ קשה לדליפיני
כמשה כק"ו שאינו מטמא כמשה ילף
ממהמה בקל וחומר דמורת כהנים
דמטמא כמשה ועוד מה נחש שכן
טמא כמלתא ויש למנוח דין לטורח
את שרץ מנבלת עוף טמא שמטמא
כמשה כניב הכליעה ואין לה טומאה
כמון שרץ ונבילה שאין לה טומאה
כפני כדלמדין פ' יואל דוסן (נה)
דף מג: (ה) זה ולא נלמדת אלו דין שאין
להם טומאה כמון ודכוומיה דייק
המס ק"ו אפיכאס:

אלא רב הפגומא. פ'י הקוטרס
אלא אמרי בי רב היינו
רב המנוגה וקשה דכשליה הערל
(יבמות דף טז: טס) קאמר אמרי בי
רב היינו רב הונא ורב הונא און הלכה
קאמר ודחק טס כקוטרס לפרש דהא
רב המנוגה היינו היכא דמוכח דלא
הוי רב הונא כי הך דקאמר רב הונא
אמרי בי רב וקשה דל"כ למה דחק
גבי שלחו מתם לדברי רבי יוסי כדמי
חנינא דמשא איפוך ה"ג לימא היכא
דמוכח שאני ועוד איך יתכן דרב הונא
יאמר נשס רב המנוגה הא רב חסדא
תלמיד דרב הונא היה דמוכח כסוף
פרק אלו מלאכות (ג"מ לג.) ובריש הדר
(ערוינין ט: טס) ורב המנוגה תלמיד
דרב חסדא היה דמוכח כפ"ק
דקדושין (דף כה.) גבי כמי דנוניא דלא
אמו לפריקיה דרב חסדא ל"ל לרב
המנוגה ויל נענייהו וזומר ר"מ דהכא
גרס אימא רב המנוגה ולא גרסינן
אלא ואפילו גרס אלא יש לישב כלומר
לא מימא אמר רב הונא אמרי בי רב
אלא אמר רב המנוגה אמרי בי רב
והא דאשכחן כפרק ארבע מיתות
(לקמן דף ט: ט) גבי מלות שכן נח
נהרג דפליגי אמרי בי רב אדרב הונא
ורב יהודה וכוליה אמוראי תלמידי
דבי רבי יש לומר דהא דדייה והא
דרכיה דקמא אמרי בי רב הו משמיה
דרב כדמוכח כסוף פ' השואל (ג"מ
דף ק: וס) ופ' בית כור (ב"ב דף
קה:) דלמדין לרב ולאמרי בי רב
אע"ג דכמה דוכחן אשכחן אמרי בי
רב משמיה דרב ויחא השמא גירסא
דסוף פרק מרובה (ב"ב דף טה.) וס)
דאמר ליה רבא לרב המנוגה קפחמיניהו
לקמי דני רב כלומר נחש לקמי דני
רב שהוא רב הונא שאמר כעוב יומר

דיני ממונות בשלשה פרק ראשון סנהדרין

ומה נחש שממית. אדם ובהמה ומרבה טובא נבילות וטומאה מת
בעולם הרי הוא טמא כשהוא מת שאינו ככלל שמה שרצים: ולא
פ"א. לאו קל וחומר הוא דלמן זה חומר אס הוא ממת ומרבה טובא
שהרי כמו כן יש קולאים שהן ממתין ומרצין טובא וכן סנהדרין:
שנים לדבר. כשנעים לשון ואחד
לשמוע שיהא מנין כשנעים לשון אע"פ
שאינו יודע להשיב: **שמעון הסומני**.
תלמיד היה ולא נאמן שלא בא לכלל
וקנה: **שלושים חכמה**. סנהדרין שיש
בה שלשה מדברים כשנעים לשון
חכמה היא וכשיהא אלמא שלשה בעינין
לדבר: **למידין לפני חכמים**. כל
היכא דליתמר למידין לפני חכמים
היינו לוי שהיה למד לפני רבי: **רב**
נחמן. מוסף שמעון המימני והמשהן
לא בלא לוקנה ויושנין בקרקע ומשינין
משבות קושיות לוקנה והיינו דנין
כהלכה: והא שלחו **מסס לדברי רב**
יוסי בר חנינא. מוציא לאנין מכלל
רבנן כפי' א' דיני ממונות (לקמן לה.)
אלמא שלחו מתם לאו ר' יוסי כדמי
חנינא היא: **שלוש שורות**. לקמן חנינא
לכו כדמי דיני ממונות (דף טו.)
שאס הורכו לסמן ולהוסף על
הדיינין קומינן מה: **ועשרה בטלנין**.
עשרה בני אדם בטלנין מכלל מלאכה
להיות זוממין לבית הכנסת שמת
וערביה דלמדין כדכרות (דף טו.) כיון
שבה הקדיה לבית הכנסת ולא מלא
סס עשרה מיד כועס דקיימא על
המנוגה דף טו.) כל כרך שאין בו עשרה
בטלנין עירון ככפר הלך אף ליתנהו
לא חזיא לטקיה: **שני סופרים**.
ליכמוד דברי המוכן ודברי המחייבין
וכל שעה יושבין לפני הדיינין לקמן
כפרס היו צודקין (דף טו.) **ושני**
חונין. שמיני צ"ד להקנות החייב
ולהזמין בעלי דינים לדנין: **ושני בעלי**
דינין. שאס לא כן את מי הס דנין:
ושני זוממין. שתיחלו העדים הערל
שקר שלא יזומו: **ושני זוממי וזומיין**.
שמה יחמייב בעל דין על פי עדים
אחרים בעיר שתיחלו אלו מהס אס
נבוא להזים העדים יבאו אלו השנים
ויזומו אותם: **עשרה דברים**. (ב"ב דף
והגבין מחלקין להם והיו להו מלת
מילי: **רופא**. למול מתיקות: **אומן**.
מקח דס: **לבלד**. לכבוד ספרים:
קופה נכסיה כשנים ופסחלקס כשנשס.
טעמא מפי' כהסופין (ב"ב ט: ט) כיוס
דין מפי' וסופין. הא חשבינן להו לעיל
דאיכא סנהדרין גובין ומחלקין הוי להו
חמשה משיאס דכלאי לעיל. **רופא ואומן**
ולבלד ומלמד חד גברא הוי לכל הני:
מלמיס

ממנו ואס כן רב הונא היה קורא סני דני רב
בנקוטרס מפרש ההס כע"א ורבינו שמואל מניה טס הספרים וסס מפורש ומיהו מלינו רב
המנוגה שלמד לפני רב כפ' (ערוינין דף טו:) גבי קולס המלרי לא שמיע לך הא דאמר רב אחא כדמי דרב אלח אמר רב המנוגה אמר
רב ובפרק ילד מעברין (סס דף טו.) אמר ליה רב לרב המנוגה כמי מדלית לך אטויב לך ובהגול קמא (ב"ב דף קו.) קאמר מכדי רב
המנוגה תלמידי דרב הו ס' ט: **מחכו** עלה במעורבא רבי יוסי בר רבי חנינא. מימה דכפרק שלשה מינין כניור (דף מג.) אשכחן
דמחכו עלה במעורבא דלרבי יוסי בר רבי חנינא:

מסורת הש"ס
(א) נקטים פ"ה ה"א
פ"ט. (ב) מ"ט פ"ב מ"ט
פ"ח. פ"א מ"ד.
(ג) ומעלה ט: ועי' פוס'
סס ותוס' מחמת פ: דיה
פ"ח. (ד) שבעות טו.
(ה) ובי' ט. (ו) ובי' ט.
ק: וכל מקומות הללו
פי' הספרים דייני טולא
שמאל וקרא וכתב כדמי
דגרי הספרים כשנעים
הדפא הכי הוי דייני טולא
שמאל וקרא. (ז) וערוינין
ט: (ח) וקדושין טע.
מחמת ט. (ט) ורכות ג.
(י) ונתי' הערוך ערך נהר
כדמי וביא כדמי וביא דף
ט: דיה הספרים אחר
כסנהדרין מפרש דהא רמי
בר כדמי פכיל. (יא) ויבמות
ט: (יב) וקדושין ט: גימין
פג: ויבמות ט. (יג) וקדושין
ט: (יד) וי' טר ט. (טו) וי' טס'
לקמן קט. פ"ה ט. יבמות
ט: (טז) וי' טס' וי' טס' ט.
כדמי רב כמס פרי רב
המנוגה הוי וי' טס' וי' טס'
פג: דיה אמר וי' טס'
מחמת ט: דיה יתב ותוס'
אבות ט: דיה אמר.

ומה נחש שממית ומרבה טובא נבילות וטומאה מת
בעולם הרי הוא טמא כשהוא מת שאינו ככלל שמה שרצים: ולא
פ"א. לאו קל וחומר הוא דלמן זה חומר אס הוא ממת ומרבה טובא
שהרי כמו כן יש קולאים שהן ממתין ומרצין טובא וכן סנהדרין:
שנים לדבר. כשנעים לשון ואחד
לשמוע שיהא מנין כשנעים לשון אע"פ
שאינו יודע להשיב: **שמעון הסומני**.
תלמיד היה ולא נאמן שלא בא לכלל
וקנה: **שלושים חכמה**. סנהדרין שיש
בה שלשה מדברים כשנעים לשון
חכמה היא וכשיהא אלמא שלשה בעינין
לדבר: **למידין לפני חכמים**. כל
היכא דליתמר למידין לפני חכמים
היינו לוי שהיה למד לפני רבי: **רב**
נחמן. מוסף שמעון המימני והמשהן
לא בלא לוקנה ויושנין בקרקע ומשינין
משבות קושיות לוקנה והיינו דנין
כהלכה: והא שלחו **מסס לדברי רב**
יוסי בר חנינא. מוציא לאנין מכלל
רבנן כפי' א' דיני ממונות (לקמן לה.)
אלמא שלחו מתם לאו ר' יוסי כדמי
חנינא היא: **שלוש שורות**. לקמן חנינא
לכו כדמי דיני ממונות (דף טו.)
שאס הורכו לסמן ולהוסף על
הדיינין קומינן מה: **ועשרה בטלנין**.
עשרה בני אדם בטלנין מכלל מלאכה
להיות זוממין לבית הכנסת שמת
וערביה דלמדין כדכרות (דף טו.) כיון
שבה הקדיה לבית הכנסת ולא מלא
סס עשרה מיד כועס דקיימא על
המנוגה דף טו.) כל כרך שאין בו עשרה
בטלנין עירון ככפר הלך אף ליתנהו
לא חזיא לטקיה: **שני סופרים**.
ליכמוד דברי המוכן ודברי המחייבין
וכל שעה יושבין לפני הדיינין לקמן
כפרס היו צודקין (דף טו.) **ושני**
חונין. שמיני צ"ד להקנות החייב
ולהזמין בעלי דינים לדנין: **ושני בעלי**
דינין. שאס לא כן את מי הס דנין:
ושני זוממין. שתיחלו העדים הערל
שקר שלא יזומו: **ושני זוממי וזומיין**.
שמה יחמייב בעל דין על פי עדים
אחרים בעיר שתיחלו אלו מהס אס
נבוא להזים העדים יבאו אלו השנים
ויזומו אותם: **עשרה דברים**. (ב"ב דף
והגבין מחלקין להם והיו להו מלת
מילי: **רופא**. למול מתיקות: **אומן**.
מקח דס: **לבלד**. לכבוד ספרים:
קופה נכסיה כשנים ופסחלקס כשנשס.
טעמא מפי' כהסופין (ב"ב ט: ט) כיוס
דין מפי' וסופין. הא חשבינן להו לעיל
דאיכא סנהדרין גובין ומחלקין הוי להו
חמשה משיאס דכלאי לעיל. **רופא ואומן**
ולבלד ומלמד חד גברא הוי לכל הני:
מלמיס

הגהות הב"ח
(א) באר כמורת כהנים
שומעתי נחש: (ב) נח'
ולבלד (ועתה) ח"מ. וי' ט'
פ"ה ל"ג טע' והיינו
פסוקים רשי' דענינים
כשנים ומחלקין כשנשס
למדין משקין להו:

הגהות מהר"ב
הנשבור:
(א) אמר בי רב. רב וכל
אמרי בי רב טס' כשנשס'
פסוקים דרב הוא וי' ט'
הוא כלן והל"ש
כנסות פ' אל מומין ועין
כה כפרי יבן משועה דף
פ"ט: